

Robert Czub
Krzysztof Maćkowiak
Jan Poprawa

JANKOWIAK STEFAN (1934-1997)

Urodził się 3 maja 1934 roku w Kołaczkowicach, (powiat rawicki), w rodzinie nauczycielskiej Władysława i Marii z domu Kościuszko. W czasie okupacji przebywał z matką i młodszym rodzeństwem w rodzinnej wsi. Ojca wywieźli Niemcy w 1942 roku do obozu pracy nieopodal Insbrucku, gdzie przebywał do zakończenia działań wojennych. W 1946 roku państwo Jankowiakowie przeprowadzili się z dziećmi do Drzęczewa. Szkołę podstawową ukończył w Piaskach w roku 1948. Przez następne cztery lata był uczniem Liceum Ogólnokształcącego w Gostyniu. 1 września 1953 roku rozpoczął pracę zawodową jako niewykwalifikowany nauczyciel w Szkole Podstawowej w Borku. W latach 1954-1956 odbywał służbę wojskową jako podchorąży w Oficerskiej Szkole Politycznej w Łodzi. Po jej zakończeniu powrócił do swojego poprzedniego miejsca pracy. W 1957 roku uzupełnił nauczycielskie kwalifikacje, zdając egzamin dojrzałości w Liceum Pedagogicznym w Krotoszynie.

W 1958 roku zawarł związek małżeński z Barbarą Zimną i przeniósł się do Piasków, gdzie rozpoczął pracę w charakterze nauczyciela tamtejszej szkoły podstawowej. Pracował tu do roku 1974. Jednocześnie w latach 1969-1974 pełnił w Wydziale Oświaty i Wychowania Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Gostyniu funkcję wizytatora – metodyka wychowania obywatelskiego, przysposobienia obronnego i historii na powiat gostyński. W tym samym czasie rozpoczął pięcioletnie studia zaoczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ukończył je w 1972 roku z wynikiem bardzo dobrym, uzyskując tytuł magistra historii.

1 września 1974 roku podjął pracę w charakterze nauczyciela historii i przysposobienia obronnego w Liceum Ogólnokształcącym w Gostyniu. Pedagogiem tutejszej Alma Mater był do 20 czerwca 1977 roku. 1 lipca tegoż samego roku Naczelnik Miasta i Gminy Gostyń, Henryk Konarski, powołał go na kierownika Muzeum w Gostyniu. Na tym stanowisku pracował nieprzerwanie do roku 1989. Z czynnej pracy zawodowej zmuszony był odejść ze względu na zły stan zdrowia. Tylko niesprzyjające koleje losu nie pozwoliły mu ukoronować swych prac badawczych tytułem doktora nauk humanistycznych. Niedokończona rozprawa do dziś spoczywa w jego archiwum.

W roku 1984 Stefan Jankowiak objął funkcję prezesa Gostyńskiego Towarzystwa Kulturalnego. Pod jego przewodnictwem GTK zintensyfikowało swoją działalność. Owocem tego było wydanie drukiem licznych publikacji regionalnych, w czasach temu niesprzyjających. Większość z nich ukazała się wyłącznie na skutek bezpośredniej opieki merytorycznej Stefana Jankowiaka. Dzięki jego kontaktom ze środowiskiem naukowym Poznania, w ramach prowadzonego cyklu „Spotkania z przeszłością” gościli w gródzie nad Kanią wybitni historycy. Był on też inspiratorem zorganizowania

kilku sesji naukowych (m.in.: „Kasyno Gostyńskie 1835-1846” – w 1985 roku, „Ziemia Gostyńska w Powstaniu Wielkopolskim” – w 1989 roku, „Życie literackie w Wielkopolsce w XIX wieku” – w roku 1995). Prezesem GTK pozostawał do roku 1991, kiedy poprosił o zwolnienie go z tej funkcji ze względu na stan zdrowia. W uznaniu jego zasług Gostyńskie Towarzystwo Kulturalne nadało mu swe najwyższe wyróżnienie – członkostwo honorowe, Leszczyńskie Towarzystwo Kulturalne wyróżniło go prestiżowym medalem „Za serce dla kultury”, a Rada Miejska w Gostyniu w 1989 roku uhonorowała nagrodą twórczą „Laur Gostynia”.

Liczne obowiązki organizacyjne nie przeszkadzały jednakże Stefanowi Jankowiakowi w prowadzeniu oryginalnych badań naukowych. Zainteresowania jego obejmowały przede wszystkim dzieje regionu gostyńskiego w XIX i na początku XX wieku. Jest autorem pięciu monografii książkowych: *Kasyno Gostyńskie 1835-1846*, Poznań 1985; *Ziemia Gostyńska w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919*, Gostyń 1989; *Bank Spółdzielczy w Gostyniu 1865-1990*, Gostyń 1990; *Edmund Bojanowski 1814-1871. Życie i działalność. Bibliografia*, Grabonóg 1995; *Kasyno Gostyńskie 1835-1846. U początków pracy organicznej w Wielkopolsce*, Gostyń 1996.

Spod jego pióra wyszło ponad 100 artykułów naukowych i popularnonaukowych. Publikował m.in. w „Kronice Wielkopolski”, „Przeglądzie Wielkopolskim”, „Roczniku Leszczyńskim”, „Grabonoskich Zapiskach Regionalnych”, „Panoramie Leszczyńskiej”, „Wiadomościach Kościańskich”, „Gazecie Gostyńskiej”. Jest autorem biogramów w Wielkopolskim Słowniku Biograficznym i Encyklopedii Wielkopolski. Wchodził w skład Rady Programowo – Naukowej leszczyńskiego „Przyjaciela Ludu” oraz Rady Wydawniczej „Grabonoskich Zapisek Regionalnych”.

Zmarł 1 grudnia 1997 roku w Poznaniu. 4 grudnia pochowano go na cmentarzu parafialnym w Piaskach.